

Tygr indický na vzestupu – lekce z ochrany největší kočkovité šelmy

Kritická situace volně žijících tygrů (*Panthera tigris*) svedla v r. 2010 k jednacímu stolu odborníky, ochránce přírody a politické zástupce 13 států, na jejichž územích se tyto velké kočky v přírodě doposud vyskytují nebo by se vyskytovat mohly. Na mezinárodním summitu v Petrohradě prodiskutovali možnosti obnovy volně žijících populací a vytyčili si ambiciózní cíl – do r. 2022 výrazně zvýšit, případně zdvojnásobit počet tygrů ve volné přírodě. Rok 2022 byl vybrán spíše symbolicky, protože podle čínského horoskopu je rokem Tygra, stejně jako r. 2010, kdy se summit konal. Byť sčítání tygrů, které by splnění daného cíle potvrdilo, neproběhne dříve než letos a výsledky budou známy nejdříve v r. 2023, lze již konstatovat, že jen některým státům se skutečně podaří avizovaného počtu této šelmy dosáhnout. Výrazný nárůst byl zaznamenán zejména v Indii, dále i v Nepálu a Bhútánu, tedy ve státech, kde žije nominotypický poddruh tygr indický (*P. tigris tigris*). Jeho populace posílila do r. 2020 o více než 60 % a dnes představuje téměř 70 % všech volně žijících tygrů. Z tygra indického se tak (opět) stává klíčový hráč při záchraně vlastního druhu.

Původně tygr obýval rozsáhlé oblasti střední, jižní a jihovýchodní Asie od Kavkazu až po Dálný východ. Z obrovského areálu, který zabíral více než 16,6 milionu km², však do dnešních dnů zůstalo jen nepatrných 5 % (Wolf a Ripple 2017). Ze zbylých, převážně izolovaných fragmentů areálu zůstává nyní klíčových 42 oblas-

tí nazývaných TCLs (Tiger Conservation Landscapes) o celkové rozloze přes 780 tisíc km², přičemž v řadě z nich stavy tygrů nadále klesají. Všechny oblasti TCLs jsou v souvislosti s nárůstem lidské populace navíc neustále pod velkým antropogenním tlakem. V r. 1758, kdy Carl von Linné popsals tygra jako nový druh, žilo

1 Kresba na hlavě tygra (*Panthera tigris*) umožňuje přesnou identifikaci jedinců.

2 Charakteristickým biotopem tygrů v severozápadní Indii jsou sezonní opadavé lesy. Pokud se drží tygři obdobné velikosti ve skupinách, zpravidla jde o matku s odrostlými mláďaty.

v Asii asi 500 milionů lidí. Do r. 1850 počet obyvatel tohoto kontinentu vzrostl na 790 milionů a v r. 1950 už to bylo 1,37 miliardy. V současné době (květen 2022) se odhaduje počet lidí v Asii asi na 4,7 miliardy a neustále stoupá. Budoucí důsledky s tím souvisejících socioekonomických změn tak významně ovlivní i ochranu tygrů. Zatímco přímo v oblastech TCLs žilo v r. 2010 zhruba 57 milionů lidí, mohlo by jich být v r. 2100 podle demografických odhadů již kolem 106 milionů (Sanderson a kol. 2019). Tygr je tedy druhem v budoucnosti zcela závislým na toleranci a přístupu člověka a striktní ochraně jak samotných populací, tak jimi osídleného prostředí.

Mezi státy, kterým se aktuálně daří stav tygrů výrazně zvyšovat, patří především Indie, Nepál a Bhútán, nárůst byl zaznamenán i v Rusku a Indonésii a stabilní situace je v Thajsku. V ostatních regionech pak stavy klesají (tab. 1). Je ovšem otázkou, zda ve všech těchto státech odpovídají uváděné údaje skutečnosti, protože vedle nepochybného ochrannářského úsilí a zdokonalených metod sčítání nelze vyloučit úmyslné navyšování stavů jako důkazu úspěšné péče a ochrany tygrů (např. Aylward a kol. 2022). Indie s Nepálem a Bhútánem tvoří trojici států, jejichž dosavadní úspěchy v ochraně tygrů a společně hranice mohou být předpokladem k vytvoření rozsáhlé sítě tygřích rezervací a migračních koridorů, resp. biokoridorů umožňujících pohyb (disperzi) v krajině. Klíčovou zemí je v této skupině samozřejmě Indie. Při posledním sčítání v r. 2018 (probíhá zde každé čtyři roky) tu žilo asi 2 967 tygrů, což je oproti r. 2014, kdy byl počet odhadnut na 2 226 jedinců, nárůst asi o 30 %. V Nepálu dosáhl počet tygrů ve stejném roce 235 jedinců – dvojnásobek stavu oproti r. 2009, kdy zde mělo žít 121 tygrů. Pro Nepál jsou v tomto směru nejdůležitější oblastí Teraje v podhůří Himálaje, zejména nížiny do 1 000 m n. m. a horské lesy do 1 500 m n. m. Celkově jde o území pokrývající 24 710 km². Populace se zvětšuje i v Bhútánu, např. v národním parku Royal Manas s 10 tygrů v r. 2010 na 28 v r. 2018. V současné době se vyskytuje v celém Bhútánu nejméně 103 tygrů, potenciál místních lesů je ale odhadován na 200–250 jedinců, což dělá z této země důležitý region pro ochranu druhu.

Horské oblasti Nepálu, Bhútánu i severovýchodní Indie (stát Araunačalpradéš) budou zřejmě hrát v ochraně tygrů důležitější roli než doposud. V posledních letech se totiž tygři indiští objevují ve velkých nadmořských výškách častěji než v minulosti (Shrestha a kol. 2022). Problémy jim to očividně nečiní a v Himálaji vystupují až do 4 700 m n. m. Často se zde pohybují i na sněhové pokrývce, která se v tomto prostředí pravidelně objevuje již od 3 000 m. Dokazují to snímky z fotopastí, např. ze státu Araunačalpradéš v pohoří Mišmi, kde byla objevena zcela nová populace tygrů (Adhikarimayum a Gopi 2018). Vedle tygra usurijského (*P. t. altaica*) je tak dnes tygr indický dalším poddruhem, který lze pozorovat i na sněhu. Díky relativně nízké hustotě obyvatelstva a rozsáhlým lesním komplexům jsou horské oblasti severu indického subkontinentu slibným tygřím útočištěm a měla by jim být věnována zvýšená pozornost.

Tygr indický v hledáčku taxonomů a genetiku

Tygr indický byl původně popsán jako jeden z 8 poddruhů tygra a obývá pouze indický subkontinent a přilehlé oblasti západního Myanmaru (Barmy). Tento dlouhodobě stabilní koncept byl však nejprve diskutován na přelomu 20. a 21. století v různých pracích, které navrhovaly buď zrušení všech poddruhů, nebo naopak rozčlenění tygra až na tři různé druhy (viz také Živa 2007, 3: XLIV). Další dočasná změna následovala po studii, která na základě morfologických, ekologických a mo-

lekulárních dat ustanovila pouhé dva poddruhy (Wiltling a kol. 2015). Všechny kontinentální populace byly zařazeny k poddruhu *P. t. tigris* a populace z indonéských ostrovů Jáva (již vyhubena), Bali (také vyhubena) a Sumatra k poddruhu *P. t. sumatrae*, resp. podle pravidel nomenklaturické priority správněji k *P. t. sondaica* (tygr jávský). To samozřejmě vyvolalo bouřlivou diskuzi v ochrannářských i vědeckých kruzích, které se držely konceptu ochrany 6 dosud přežívajících poddruhů. Panovaly obavy, že v případě nekritického přejímání výsledků dané studie do ochrannářské praxe by mohl narůstat tlak na mísení populací tygrů z různých geografických regionů, což by vedlo k setření identity lokálních populací (dřívějších poddruhů) a tím k jejich zániku. Situaci nakonec zřejmě vyřešila studie Yue-Chen Liu a spolupracovníků z r. 2018, která analýzou kompletního genomu všech 6 žijících poddruhů potvrdila jejich odlišnost. Zdá se tedy, že zařazení spektrum poddruhů bylo zachráněno a ochrannářské aktivity *in situ* i *ex situ* mohou dále probíhat stejně jako doposud (viz také Živa 2009, 4: 178–180).

Morfologickou a genetickou odlišnost vykazují ale i lokální populace tygra indického přímo na indickém subkontinentu. To souvisí se značně variabilními pod-

mínkami prostředí regionu, již dlouhodobě i se selekčním tlakem ze strany člověka a s antropogenní fragmentací tygřího areálu. Kvůli ní dnes řada populací trpí inbreedingem (Armstrong a kol. 2021). Aktuální výzkumy potvrdily např. existenci několika odlišných genetických linií s unikátními haplotypy v oblasti Terají při úpatí Himálaje (Sharma a kol. 2011), ve střední, západní a severovýchodní Indii, v Západních Ghátech (Kolipakam a kol. 2019) a v mokřadech Sundarbanu, které zasahují kromě Indie také do Bangladéše (Singh a kol. 2015). Jedinečná vývojová linie sundarbanských tygrů, která je specializovaná na život v mokřadech a od ostatních indických tygrů se oddělila asi před dvěma tisíci let, se výrazně liší i morfologickými znaky na lebce a tělesnými rozměry (Barlow a kol. 2010). Jde o jednoho z nejmenších tygrů na světě – dospělé samice mají hmotnost jen 70–78 kg a samci kolem 100 kg. Oproti tygrům z ostatních oblastí Indie, jejichž samice váží 130–160 kg a samci 175–260 kg, je to skutečně zajímavý fenomén. Malá velikost zřejmě souvisí s omezenými zdroji potravy, které mangrovové mokřady zdejších tygrům poskytují. Genetické studie naznačují i posun v paradigmatu ochrany indických tygrů. Od bezhlavého navyšování

Tab. 1 Vývoj početnosti tygrů (*Panthera tigris*) v jednotlivých státech, kde se dosud vyskytují, na základě posledních odhadů a cíle stanovené na summitu v Petrohradě v r. 2010 (Jhala a kol. 2021). Z celkové aktuálně odhadované početnosti asi 5 000 jedinců připadá 1 500 na dospělé samice. * Nejnovější údaje z Ruska uvádějí přes 600 jedinců (Dunishenko a Aramilev 2021).

Oblast výskytu	Populace v r. 2010	Aktuální početnost	Cíl pro r. 2022
Bangladéš	440	114 (89–146)	550
Bhútán	75	103 (89–124)	90
Čína	45	20	90
Indie	1 411	2 967 (2 603 – 3 346)	2 100
Indonésie	325	618 (328–908)	650
Kambodža	20	0	50
Laos	17	0	35
Malajsie	500	> 151	1 000
Myanmar	85	< 20	120
Nepál	155	235 (220–274)	310
Rusko	360	532 (523–540)*	500*
Thajsko	200	221 (189–252)	300
Vietnam	?	0	50
Celková početnost	3 633	4 981 (4 232 – 5 781)	5 845

3 Výraz tygra při spatření kořisti.

Zbarvení těla s tmavými pruhy představuje na pozadí suchého lesa s tmavšími kmeny stromů výhodné maskování.

4 Mladý tygr hájí kořist proti sourozenci. Mládě ve věku kolem 13–14 měsíců ulovilo zřejmě svou vůbec první kořist – koloucha axise indického (*Axis axis*).

jejich počtu se dnes přechází k ochraně přirozené rozmanitosti včetně unikátních genových klastrů, aby byl zachován jejich plný evoluční potenciál a zároveň se podařilo zmírnit vliv antropogenních tlaků na genetickou strukturu populací (Kolipakam a kol. 2019). Jako zajímavost lze doplnit, že i když je tygr indický nejhojnějším poddruhem, není v současnosti chován v evropských ani severoamerických zoologických zahradách žádný čistokrevný zástupce jeho standardního fenotypu.

Indie – hlavní centrum

Tygrí představují nedílnou součást indické historie i kulturních a náboženských tradic, sahajících hluboko do pravěku. Dokladem jsou skalní malby ze střední

Indie, datované do období před 100–30 tisíci let. Nálezy pečetí a artefaktů starých pět tisíc let pak vypovídají o tom, že již nejstarší civilizace v údolí řeky Indus spojily tygry se svými nejvyššími božstvy, jako byl např. Pašupati – Pán tvorstva, který je jednou z nejstarších manifestací boha Šivy. Hluboká úcta k tygrům i ostatním živým tvorům v mnoha ohledech přetrvává v Indii dodnes a je možná jedním z důvodů, proč se stále daří tygry v přírodě zachovat i v jedné z nejhustěji osídlených zemí na světě.

Novodobá ochrana těchto šelem započala v r. 1973 projektem Operace tygr. Na jeho počátku měla Indie 9 tygrích rezervací o celkové rozloze 18 278 km² a od té doby počet významně narostl. Do dnešního dne bylo vyhlášeno 50 tygrích rezervací o celkové rozloze 72 810 km², které pokrývají 2,21 % plochy státu. Dnes obývají tygrí v Indii území o celkové rozloze 89 tisíc km². Rozloha vhodných lesních biotopů, které by tygrí mohli potenciálně osídlit, je ale podstatně větší a odhaduje se na 381 tisíc km² (Jhala a kol. 2020). Pokud by se podařilo udržet rozsah a kvalitu těchto stanovišť i do budoucna, mohlo by

žít v Indii přes vysoký počet obyvatel až 12 tisíc tygrů. Tygrí z místních lesů zmizeli zejména kvůli přímému pronásledování a ničení stanovišť, včetně ztráty jejich potravní základny v podobě volně žijících druhů kopytníků. Ze současných asi tři tisíc tygrů žije pak ve zmíněných rezervacích jen zhruba 65 % populace.

Ačkoli se může zdát, že potenciálně vhodných stanovišť je v Indii pro tygry stále dostatek, problémem je, že jsou více či méně osídlena člověkem. Přitom druhy jako tygr mohou přežívat pouze v chráněných oblastech bez přítomnosti člověka. Taková území jsou pak nutná pro vymezení jádrových zón rezervací, což je v dané situaci jeden z nejobtížnější realizovatelných požadavků na zajištění ochrany druhu v hustě zalidněné zemi s rychle rostoucím počtem obyvatel. Přesto Indie stále usiluje o zvětšování počtu i rozlohy tygrích rezervací. Ze současných 50 rezervací, pokrývajících plochu zmíněných 72 810 km², představují jádrové zóny 40 145 km². Průměrná velikost tygrí rezervace je 1 456 km², v rozmezí 492 až 5 907 km². Průměrná velikost jádrových zón pak dosahuje 803 km² a kolísá mezi 79 a 4 762 km².

Principem ochrany tygrů v Indii je nyní stabilizace zdrojových populací v jádrových zónách tygrích rezervací, uvnitř větších komplexů vhodných stanovišť (ochranná pásma rezervací a další zalesněná území v krajině), která mají početnost tygrů nižší. Životaschopná populace vyžaduje minimálně 20 rozmnožujících se samic, což znamená celkovou populaci (i se samci, mláďaty a mladými jedinci) zhruba 75–100 tygrů. Díky vysoké hustotě kopytníků v Indii průměrná rozmnožující se tygřice úspěšně odchovává mláďata v domovském okrsku 40–50 km². V oblastech s obzvláště vysokou hustotou kořisti jí pak může stačit i pouhých 10–20 km². Minimální velikost jádrové zóny pro stabilizaci zdrojové populace je 800 až 1 000 km². Mnoho rezervací (celkem 42 %) má však jádrové oblasti podstatně menší a ty potřebný počet 20 rozmnožujících se tygřic neuživí. Takové populace budou pak životaschopné pouze tehdy, budou-li propojeny migračními koridory jako dlouhodobě fungující metapopulace.

Biokoridory usnadňují tygrům hledání nových domovských okrsků i partnerů k rozmnožování a zejména dospívající samci při tom mohou urazit značné vzdálenosti. Aktuálním rekordmanem je dva a půl roku starý samec vybavený rádiovým obojkem, který v západoindickém státě Maháráštra urazil v r. 2019 za pět měsíců na 1 300 km! Podstatně méně často lze zachytit disperze na dlouhé vzdálenosti u samic. Aktuální studie uvádí subadultní samici ze střední Indie, která urazila za 78 dní lineární vzdálenost přes 340 km, přičemž se nelineárně pohybovala po oblasti přes 2 082 km² a na konci putování se usadila v domovském okrsku o rozloze 40,3 km² (Sarkar a kol. 2021). Muzela tedy projít území více než 50krát větší než okrsek, který pak obsadila.

Uvedené příklady ilustrují, proč se v Indii věnuje monitorování a výběru tygrích koridorů tak velká pozornost. Vhodné koridory jsou vymezovány modelováním na základě údajů o kvalitě biotopu, dostupné

Tab. 2 Přehled tygrích oblastí – každá zahrnuje několik tygrích rezervací, propojených biokoridory. Zkratky: NSTR – Nagarjunasagar Srisailam Tiger Reserve, BRT – Biligiri Rangaswamy Temple, KMTR – Kalakad Mundanthurai Tiger Reserve. * Počet včetně mláďat. Upraveno podle: K. U. Karanth (2013) a Y. Jhala a kol. (2021)

Tygrí oblast	Počet tygrů	Rozloha [km ²]	Počet na 100 km ²
Rajaji – Dudhwa	604 (531–678)	7 390	15–22*
Ranthambore – Sariska	70 (69–77)	1 822	Ranthambore 11,5
Valmiki	42 (36–48)	956	–
Orang – Kaziranga	160 (141–179)	1 543	Kaziranga 16,8
Panna	36 (30–42)	1 941	Panna 6,9
Bandhavgarh – Guru Ghasidas	141 (126–156)	3 607	–
Melghat – Satpura	99 (87–110)	6 668	–
Nagzira – Tadoba	219 (185–252)	7 208	Tadoba 3,3
Sundarban	88 (86–90)	2 313	0,8–3,6
Pench – Achanakmar	308 (252–370)	10 850	Pench 4,9–7,3 Kanha 11,7
Amrabad – NSTR	59 (48–70)	5 749	–
Kali – Bhadra	150 (145–155)	6 855	Bhadra 3,4
Nagarhole – BRT	724 (635–813)	12 134	Nagarhole 11,9 Bandipur 12
Parambikulam – Anamalai	58 (48–68)	3 581	–
Periyar – KMTR	42 (34–49)	4 483	–
Celkem	2 800 (2 453 – 3 157)	77 100	

kořisti a antropogenních vlivech. Všechny hlavní koridory spojující klíčové oblasti s výskytem tygrů jsou dnes pečlivě zmapovány, namodelovány a staly se nedílnou součástí legislativně ukotveného plánu na ochranu tygrů (Tiger Conservation Plan). Ten obsahuje specifické předpisy a nařízení přesně vymezující standardy a management týkající se jádrových i ochranných pásem tygřích rezervací a biokoridorů, které musejí všechny rezervace a koridory splňovat. Financován je z vládního programu projekt Tygr. Tygří koridory jsou nyní chráněny stejně přísně jako tygří rezervace a jakákoli změna v jejich využívání, která by mohla omezit funkčnost při šíření tygrů, musí být schválena celostátním panelem na ochranu volně žijících zvířat a planě rostoucích rostlin (National Board of Wildlife). Pokud ke schválení dojde, je změna realizována s odpovídajícím zmírněním negativního vlivu tak, aby jeho primární funkce zůstala zachována. Konflikty s projekty lineární infrastruktury celostátního významu (silnice, železnice, kanalizace apod.) bývají pak většinou odstraněny vhodnými opatřeními. Celkem je dnes v Indii 15 hlavních tygřích oblastí s různou hustotou populace a každá zahrnuje několik tygřích rezervací propojených biokoridory (tab. 2).

Klíčové potravní zdroje

Jedním z hlavních ekologických faktorů ovlivňujících dlouhodobě stabilní populace tygrů zůstává dostatek potravy, zejména středních a velkých druhů kopytníků, s preferovanou hmotností 60–250 kg. Jejich počet závisí na kvalitě stanoviště, legálním i nelegálním lovu a míře predace dalšími druhy velkých šelem. Tygr však dokáže ulovit kořist i podstatně větší, často o hmotnosti přes 1 000 kg, tedy pětikrát těžší než on sám. Jde převážně o velké tury, jako jsou buvoli arní (*Bubalus arnee*), gauři (*Bos gaurus*) nebo bantengové (*B. javanicus*), kteří mohou v některých oblastech představovat dokonce klíčovou složku tygří potravy (Khaewphakdee a kol. 2020). Jako zajímavost se pak jeví údaje o útocích tygrů na nosorožce indické (*Rhinoceros unicornis*) a slony indické (*Elephas maximus*). Byť se může zdát, že podobné informace mají spíše bulvární příchut, opak je pravdou. Útoky na tlustokožce jsou sice vzácné a ohrožena jsou především mláďata, přesto k nim dochází poměrně pravidelně, zřejmě z důvodu sezonního nedostatku jiné potravy. Takové případy známe např. z národního parku Kaziranga, který byl v r. 2006 vyhlášen i tygří rezervací a jenž hostí dvě třetiny všech nosorožců indických žijících ve volné přírodě, nebo z Corbettova národního parku. V Kazirance bylo např. v letech 1985–95 tygrem uloveno 178 nosorožců, z toho 149 mláďat (83,7 %), v Corbettově parku byly hlavně v období vrcholícího sucha zaznamenány útoky na slony až do stáří 20 let.

Kvůli značné tělesné velikosti je denní i roční spotřeba kořisti u tygra poměrně vysoká, proto je zajištění početných populací kopytníků v rezervacích prioritou. Při jejich dostatečné ochraně mohou vysoce produktivní ekosystémy některých indických tygřích rezervací hostit i nejvyšší koncentrace tygrů na světě. Tygr sice může

na posezení zkonsumovat až 35 kg masa, jeho denní spotřeba je však podstatně nižší. U populací ze střední a severní Indie nebo Nepálu dosahuje v průměru 5–7 kg, ale např. u tygřic ze Sundarbanu jen 2,5 kg. Ke kořisti se tygr často vrací, většinou v rozmezí jednoho týdne, v závislosti na její velikosti. Co se týče roční spotřeby, uloví jedna tygřice bez mláďat asi 40–47 kopytníků o živé hmotnosti zhruba 3 000 kg, což představuje kolem 2 000 kg masa. U samců dosahuje spotřeba kořisti v živé hmotnosti asi 4 000 kg. Podstatně více potravy spotřebuje tygřice s mláďaty. Matka vodící tři mláďata usmrtí ročně 60–75 kopytníků. Celkově tygr odloví za rok asi 10 % z populace potenciální kořisti, a to v závislosti na výskytu dalších predátorů, jako jsou dhoulové (*Cuon alpinus*), levharti (*Panthera pardus*), ale také člověk. S ohledem na přirozenou míru rozmnožování lovených kopytníků to představuje v přepočtu asi 500 jedinců na jednoho tygra za život.

Na hustotě kořisti závisí rovněž velikost domovského okrsku. V oblastech s vysokou početností lovených zvířat stačí tygřici s mláďaty 10–20 km², v chudších habitatech 200–300 km². Do oblastí s bohatou kořistí se může soustřeďovat i více tygrů a horní hranici početnosti pak určuje jejich sociální a prostorové chování. Podle údajů z fotopastí se populační hustota tygrů v Indii pohybuje v závislosti na kvalitě stanovišť v rozmezí 3,3–16,8 dospělých jedinců na 100 km² (viz tab. 2). Nejvyšší populační hustoty tygrů na světě najdeme ve vysoce produktivních ekosystémech záplavových lesů a luk v podhůří Himálaje (oblast Terají) a v deštných lesích Indického poloostrova, kde může žít i 15–22 jedinců na 100 km², včetně mláďat. Vysoká produktivita prostředí v indických tygřích rezervacích vynikne ještě výrazněji, srovnáme-li ji s údaji z jiných částí areálu druhu. Opadavé lesy mírného pásu Dálného východu uživí pouze 0,5–1,5 tygra na 100 km², tropické deštné lesy Malajsie 1,1 až 2 tygry na 100 km² a mangrovové lesy Sundarbanu 0,8–3,6 jedinců na 100 km² (tygr je jediná velká šelma

5 Tygřice s odrostlými mláďaty.

Za horkých dnů se tygří přes den přesunují jen na krátké vzdálenosti, převážně ke zdrojům vody. Snímky J. Suchomela, národní park Ranthambore (Rádžasthán), duben 2015

ma schopná trvale osídlit toto prostředí) – kvůli nízké abundanci kořisti (Karanth 2013). Je patrné, že Indie si může do budoucna udržet nejvyšší počty tygrů nejen díky toleranci místních obyvatel, ale i zásluhou vysoce produktivního prostředí a jeho dostupné nabídky.

Budoucnost tygrů závisí na lidech

Dosavadní snahy vlád států jižní Asie dávají naději, že alespoň v této oblasti by tyto velké kočky mohly mít budoucnost. Vedle zvýšení početnosti je potěšitelné, že se prozatím daří udržovat kvalitu biotopů většiny prioritních oblastí pro jejich ochranu (PTCLs – Priority Tiger Conservation Landscapes). Aktuální analýzy totiž naznačují, že mezi lety 1975–2016 došlo v těchto oblastech jen k velmi nízké míře odlesnění a minimální fragmentaci jádrových území. To lze považovat za důkaz, že dosavadní opatření na ochranu stanovišť jsou účinná (Sabu a kol. 2022). Budoucnost však může ovlivnit klimatická změna, jejíž predikce pro indický subkontinent není příliš příznivá, a rovněž další vývoj počtu obyvatel. Vedle stálých hrozeb, převážně ze strany člověka, mají ale dnes tygří mezi lidmi i spoustu přátel, naštěstí také přímo mezi místními obyvatelstvem. Početní turisté (včetně Indů), kteří každoročně tygří rezervace navštěvují, dávají najevo kladný vztah k tomuto charismatičkému zvířeti. Díky zkušeným průvodcům a kvalitnímu zázemí má dnes každý, kdo neváhá obětovat čas a finance, možnost pozorovat tygry ve volné přírodě jako nikdy předtím a podpořit jejich ochranu. Pravdou bezesporu je, že dokud budou lidé chtít tygry ve volné přírodě, může v ní žít i tato největší kočkovitá šelma.

Použitá literatura je uvedena na webové stránce Živý.